

Betoog begroting GL

Voorzitter,

We zijn blij met de plannen van het college voor het komende jaar. Het college doet wat ze kan, en doet wat nodig is. GL vindt dat het college met deze begroting op de goede weg is. Maar GL vindt ook dat we er nog lang niet zijn.

We bevinden ons in een tijd die gekenmerkt wordt door steeds grotere problemen. Deze problemen splijten de samenleving. Alles dat gebeurt met arbeidsmigranten, asielzoekers, woningnood, de klimaatverandering, en de toenemende armoede bestaat al langer, maar blijft maar doorsudderen als gevolg van de verkeerde politieke keuzes en het gebrek aan politiek lef en initiatief van onze regering.

Deze problemen komen ook vaak terecht bij de gemeenten.

Ten eerste de toenemende armoede. Veel mensen kunnen niet meer van één salaris rondkomen; zo komen veel vrouwen na een echtscheiding onder de armoedegrens terecht. Ook in Teylingen leven veel mensen in armoede, en ook in Teylingen groeit hun aantal. PvdA en GL dienen daarom een amendement waarmee we willen bereiken dat de toenemende armoede wordt afgeremd. U heeft zojuist de heer Witteman hierover gehoord, ik sluit me 100% aan bij zijn woorden.

Een ander probleem is de woningnood: door het afbraakbeleid van de landelijke politiek moesten veel sociale huurwoningen verkocht worden aan vaak buitenlandse beleggers, die daarna enorme huurverhogingen hebben doorgevoerd. Hierdoor zijn de wachtlijsten voor sociale woningen langer geworden.

En starters en huurders die willen doorstromen naar een koopwoning zijn ook de klos: deze koopwoningen zijn vaak niet meer te betalen.

Maar de landelijke politiek wordt vreemd genoeg meestal niet genoemd als schuldige voor de woningnood. De schuld wordt onder andere gezocht bij asielzoekers.

Ook in onze gemeente gebeurt dit, het motto is dan “we willen geen asielzoekers want er zijn te weinig woningen”.

Voorzitter, zo creëer je een tegenstelling tussen woningzoekenden uit Teylingen enerzijds, en statushouders anderzijds. GroenLinks wil juist solidair zijn met iedereen die vlucht voor oorlog en geweld.

Mijn wens voor het komende jaar is dat we als gemeenteraad de landelijke retoriek achter ons laten en ons meer laten leiden door mede-menselijkheid;

Het zou fantastisch zijn als we als gemeenteraad de plannen van het college samen ondersteunen, en zo huisvesting kunnen bieden aan deze asielzoekers..

GL heeft meer speerpunten: natuurbehoud, klimaatadaptatie, een circulaire economie, en het vechten tegen klimaatverandering.

Wat de klimaatverandering betreft: ‘We slaapwandelen nog steeds naar de afgrond’.

In het buitenland viel de extreem lange hittegolf in Canada het meeste op. Bosbranden hebben daar een gebied verwoest ter grootte van 5x Nederland.

Wereldwijd weten we nu al dat 2023 met afstand het warmste jaar ooit wordt. Bijna een halve graad warmer dan het warmste jaar tot nu toe. Zo'n snelle opwarming in een jaar is schokkend. Het is niet de tijd om te slaapwandelen.

In Nederland hadden we de warmste juni ooit, en ook de top-3-warmste september ooit, en afgelopen maand was de natste maand ooit in Nederland. En we moeten bedenken dat dit pas het begin is van de klimaatproblemen.

Het hoopvolle is dat de mens nog steeds aan de knoppen zit en de CO2-uitstoot nog kan verlagen. Veel mensen beseffen dit: 12 november aanstaande komen er weer veel mensen bij de mars voor het klimaat. En actiegroepen als 'Fridays for Future' en 'Extinction Rebellion' voeren diverse acties tegen klimaatverandering.

En ook de inwoners van Teylingen willen verduurzamen! Dit zie je terug in diverse enquêtes die in de gemeente zijn uitgevoerd. En het blijkt ook uit de burgerinitiatieven in onze gemeente.

De klimaatcrisis eist op alle niveaus aandacht.

In Teylingen zetten we nu voorzichtig enkele stappen om te verduurzamen. Dat doen we onder andere door onze dorpen verder te vergroenen en de biodiversiteit te versterken.

Daarnaast hebben we de aangenomen motie voor een meerjarige ambitieuze begroting Klimaatbeleid en Energietransitie.

En het is ook mooi dat we eerder dit jaar een motie hebben aangenomen om de verduurzaming van sociale huurwoningen sneller te realiseren. Voor GroenLinks is het belangrijk dat iedereen kan meedoen met de energietransitie.

Terug naar de begroting: met de speerpunten van GL in het achterhoofd ben ik door de begroting en de gemeentelijke financiën gaan spitten om te kijken wat er tot nu toe is bereikt, en wat we gaan doen.

Zo lees ik dat we energie gaan besparen door aan de slag te gaan met het Uitvoeringsprogramma Energietransitie. Dat is natuurlijk mooi.

Maar over de uitvoering en de voortgang heb ik slechts een paar dingen gevonden; zo is er een tussenrapportage geweest, en in een update van het college heb ik gelezen dat er voorlichtingsavonden zijn geweest, en webinars, en er wordt verder gewerkt aan diverse projecten met lokale experts.

Maar GL mist de harde cijfers in de begroting: Hoeveel woningen zijn er nu geïsoleerd, en hoeveel bedrijven? En hoeveel denken we er het komende jaar te gaan isoleren? Hoeveel zonnepanelen liggen er inmiddels op bedrijfsdaken in de gemeente? Ligt de gemeente op koers? Hoe zit het met de opwek van grootschalige duurzame energie? Kunnen we de doelstellingen van 2030 van 100 terajoule duurzame energie nog halen? En hoeveel

CO2-uitstoot wordt bespaard door de maatregelen van de gemeente? GL wil cijfers hierover, in de begroting en in de voortgangsrapportages.

We willen namelijk ook kunnen sturen, op basis van deze cijfers. We willen kunnen zien of het geld voor de energietransitie goed is besteed. En misschien zien we wel dat het op een andere manier beter kan. Wie weet.

Kortom: GL wil gaan zoeken naar een manier om klimaatbeleid inzichtelijk te maken.